

LR: dom 1997-06-04, mål nr Ö 10763-96

KamR: beslut att ej meddela PT, 1998-10-12, mål nr 4598-1997

RegR: beslut att ej meddela PT, 2001-08-28, mål nr 6947-1998

D 11/96

Skattemyndigheten i X län har till Kommerskollegium inkommit med en underrättelse avseende godkände revisorn A-son och auktoriserade revisorn B-son, vid tidpunkten för underrättelsen anställda vid samma revisionsbyrå. Ärendet har överförs till Revisorsnämnden (RN) som den 1 juli 1995 övertagit Kommerskollegiums ansvar för revisorsfrågor. Enligt övergångsbestämmelserna till lagen (1995:528) om revisorer skall ärendet, vad avser bedömningen i sak, prövas enligt äldre bestämmelser d.v.s. enligt förordningen (1973:221) om auktorisation och godkännande av revisorer. De disciplinära påföljder som enligt 23 § nämnda förordning kan komma ifråga är varning eller upphävande.

A-son och B-son var valda revisorer i ett aktiebolag som utgjorde moderbolag i en koncern. A-son var vald revisor även i ett antal dotterbolag. I samband med taxeringsrevision hos koncernen för åren 1988–1990 uppmärksammade skattemyndigheten en rad anmärkningsvärda förhållanden avseende revisorernas insatser i moderbolag och övriga bolag inom koncernen. RN begränsar sin prövning till vissa huvudpunkter i skattemyndighetens kritik i fråga om revisionen av årsredovisningen för moderbolaget och koncernen. Övriga frågor i skattemyndighetens underrättelse tas inte upp till prövning.

Av skattemyndighetens utredning framgår bl.a. följande. Den 12 januari 1990 avgav A-son och B-son ren revisionsberättelse för räkenskapsåret 1988/89 avseende årsredovisningen för moderbolaget och koncernen. Tio dagar därefter lämnade de en revisionspromemoria till styrelsen. I promemorian hade ett stort antal frågor som uppkommit vid revisionen nedtecknats tillsammans med allvarliga anmärkningar riktade mot redovisningen i flera av koncernens bolag. Av promemorian framgår bland annat att specifikationer för leverantörsskulder och kundfordringar saknades, att flera koncerninterna mellanhavanden saknade motivering, att kassan hos ett av dotterbolagen verkade konstruerad och att en miljon kronor ospecificerat förts som rörelsekostnad i koncernbokslutet. Revisorerna underströk att promemorian var ett sammandrag av deras noteringar vid slutrevisionen och uteslöt inte att ytterligare fel och brister kunde föreligga. I promemorian framhölls att visst granskningsarbete återstod vilket skulle komma att avrapporteras senare.

Den 6 februari 1990 upprättade bolaget en ny årsredovisning jämte koncernredovisning där man tillämpat nya redovisningsmetoder avseende goodwill och latent skatteskuld. Med anledning härav avgav A-son och B-son samma dag en ny revisionsberättelse. Också den var ren.

A-son och B-son har yttrat sig i ärendet och anfört bl.a. följande. Koncernen höll på att träffa ett avtal med en utländsk kontrahent vilket medförde att revisionen behövde slutföras skyndsamt så att en reviderad årsredovisning kunde överlämnas. På grund av tidigare administrativa problem inom revisionsbyrån var revisorerna i dröjsmål med sitt arbete och de bedömde att det skulle skada koncernen om de inte avgav revisionsberättelse trots att vissa granskningsåtgärder, främst av formaliakarakär, återstod. Revisionspromemorian behandlades vid ett möte med moderbolagets ledning. Revisorerna betonade då att bokslutsrevisionen för koncernen inte var helt slutförd. Ingående diskussioner hölls med styrelsen beträffande anmärkningarna i promemorian och de erhöi muntlig försäkran att

rättelser skulle ske. De skulle få möjlighet att kontrollera dessa i samband med revision av koncernens halvårsrapport i februari/mars 1990.

RN gör följande bedömning.

RN finner det anmärkningsvärt att A-son och B-son avgav de båda revisionsberättelserna trots att granskningen inte var slutförd, att många frågor var outredda och att allvarliga brister i redovisningen uppdagats. Den ursprungliga revisionsberättelsen avgavs dessutom innan revisionspromemorian upprättats och föredragits för bolagets ledning. Den senare revisionsberättelsen avgavs utan att revisorerna förvissat sig om att bolaget rättat till de brister som påtalats i promemorian. De förlitade sig i stället på företagsledningens löfte om att rättelser skulle ske. A-son och B-son har således inte följt god revisions sed vid utförandet av detta uppdrag. Att bolaget var i behov av att snabbt få fram en reviderad årsredovisning och att revisorerna på grund av problem inom den egna byrån inte hunnit genomföra sitt uppdrag kan inte godtas som ursäkt. Revisorernas ambition att tillfredsställa sin klient har stått i motsatsförhållande till deras skyldighet att tillgodose övriga intressenters krav på en oberoende revision utförd med den omsorg som åligger kvalificerade revisorer.

RN finner att A-son och B-son genom sitt agerande i sådan grad åsidosatt sina plikter som revisorer att disciplinär åtgärd måste vidtas. Med stöd av 23 § andra stycket revisorsförordningen meddelar RN A-son och B-son varning.

Ärendet har avgjorts av RNs ordförande Lennart Grufberg samt ledamöterna Siv Björs, Ann-Charlotte Eggwertz, Margit Knutsson, Jan-Erik Moreau, Eva-Britt Nordhall, Per Thorell, Lars Wenne och Gunnar Widhagen. Vid den slutliga handläggningen har i övrigt närvarit kanslichefen Christer Lefrell samt avdelningsdirektören Åsa Arffman, föredragande.